

A Europa de la mà del periodista Ernest Udina

Ernest Udina (1941 - 2001), llicenciat en filosofia i lletres per la Universitat de Barcelona va cursar estudis de sociologia i política a París, on va fer de corresponsal per diaris com ara Tele Exprés, Cambio 16, La Vanguardia o l'Avui. Europeista convençut, va impulsar l'Associació de Periodistes Europeus de Catalunya (APEC). La seva amiga i col·lega Margarita Rivièrre, recorda la figura i el llegat d'Udina per a l'A prop!

Text: Margarita Rivièrre • Periodista, ex-presidenta de l'APEC

Fotos: Treballs de Comunicació [Societat Catalana de Comunicació] Núm 18

Ernest Udina juntament amb el periodista Josep Maria Huertas

No recordo quan vaig conèixer el meu estimat amic Ernest Udina. En aquella època (principis dels setanta del segle XX) tots els periodistes ens coneixíem: érem pocs i la majoria compromesos amb la idea de la democràcia a través del Grup Democràtic de Periodistes.

Tot semblava molt més senzill, però, a vegades no ho era tant. I és que tant l'Ernest com jo portàvem un cognom

de cert pes durant el període fosc del franquisme i, és clar, això ens va valer certes desconfiances que sovint comentava amb ell. Cal recordar que l'Ernest va ser el segon dels onze fills que va tenir el polític franquista Santiago Udina Martorell. Anys després, les nostres respectives trajectòries estaven ben definides i podíem riure'ns d'aquells prejudicis que no es corresponien amb el perfil modern i lliure

de cap de nosaltres. De fet, tots dos pertanyíem a una generació de catalans i espanyols que anava descobrint de manera més o menys accelerada com n'era d'ample el món i com n'era d'important la construcció diària de la democràcia. Va ser una etapa privilegiada, una lliçó impagable.

Va ser l'Ernest qui, als voltants del 1984, va advertir que, davant del repte europeu era necessari que els periodistes catalans assumíssim algun tipus de compromís amb el que significava Europa. Aleshores, uns quants ja ens havíem interessat per la informació que proporcionava la immediata incorporació d'Espanya a la Unió Europea i havíem escrit sobre aquest tema, però només a Udina se li va ocórrer reunir a un petit grup de 'pioners' que, amb el temps, significaria l'embrió del que ara és l'Associació de Periodistes Europeus de Catalunya (APEC). Ens va citar a un bar de la cruïlla entre la Gran Via i el carrer Urgell i allà ens vam trobar Lluís Foix, Enric Bastardes, Josep Francesc Valls, jo mateixa i, per suposat, l'Ernest, que ens havia convocat. No érem un grup homogeni "d'ami-

«L'Ernest era un treballador incansable i un home que respectava tots els punts de vista encara que no coincidissin amb el seu»

guets”, cadascú treballava en un mitjà diferent i feia el que podia, a la seva manera, per desenvolupar i entendre l'europisme de forma més real que mítica. Les nostres idees eren plurals, però tots compartíem el denominador comú que a Europa hi havia la major garantia per què la democràcia espanyola es consolidés.

Així va néixer l'APEC que, de seguida, incorporaria a altres amics i s'encarregaria, sobretot, de fer d'enllaç entre europeus que ens visitaven i d'organitzar sortides de periodistes espanyols a Estrasburg i Brussel·les. Gràcies a l'APEC -els interessants programes per a periodistes de la Comissió i el Parlament Europeu- molts amics van visitar, en els últims vint anys, les principals institucions i es van obrir camí en el laberint europeu.

En cadascun d'aquests viatges s'aprenien coses diferents, aspectes nous de la Unió Europea i es coneixia gent de totes les especialitats. Els recordo amb una gran satisfacció i amb la certesa de que aquelles experiències van servir d'aprenentatge

per a molts periodistes, que podien nodrir-se de l'experiència de professionals d'arreu d'Europa. Apreníem de manera constant, en tot el que es feia, i ni tant sols hi havia temps per dormir.

Udina va ser el secretari executiu més actiu i incansable, que recordo, organitzant viatges, actes i trobades. Gaudia amb la funció de mestre de cerimònies, d'organitzar events, tenia do de gents. Et trucava i et deia: “ve en tal, que ho sap tot sobre l'adhesió” o “preparem una visita a Estrasburg per conèixer a Delors que parlarà en el Ple del Parlament”. La seva filosofia era que s'havien de veure 'in situ' els esdeveniments i creia que contactar amb la gent d'altres països era la millor manera de fer-se càrrec d'Europa. Tots els professionals de la comunicació que formàvem part de l'APEC de manera més o menys intensa i activa compartíem la seva visió i jo admirava el seu convenciment i entusiasme contagiós.

En aquests viatges, sempre molt curts, d'anada i tornada, en tot cas

era l'Ernest qui portava tota la organització al cap: ens deixàvem guiar per ell. Era un perfecte introductor d'ambaixadors, però mai es donava importància, la qual cosa formava part del seu caràcter afable i irònic com pocs. Era una persona perfectament capaç de posar-se al lloc de l'altre, amb una curiositat insaciable i una capacitat d'observació que el convertien en un analista segur, ja que amb aquestes qualitats si hi havia d'afegir les d'una cultura ampla.

L'Ernest, a més, era un treballador incansable i un home que respectava -encara que no tenia cap molèstia en discutir el que creia convenient- els punts de vista que no coincidien amb el seu. Gran conversador, intel·ligent, era perfectament capaç d'escoltar amb atenció als seus interlocutors. En algunes ocasions, quan les coses 'se sortien de mare' -cosa habitual a la política catalana- el semi somriure de l'Ernest ho deia tot: per mi era un dels “termòmetres” que marcava la ironia més intel·ligent d'aquest país.

L'Associació de Periodistes Europeus de Catalunya (APEC) que subscriu la Carta Europea de la Llibertat de Premsa, reuneix un centenar de periodistes de tot Catalunya convençuts de la necessitat de defensar la integració europea i la seva passió per l'ofici de periodista. L'APEC va néixer fa més de vint anys i els seus objectius són: participar en la creació d'una consciència europea, fer tasques de formació sobre comunicació europea entre els seus membres, organitzar esmorzars de treball, seminaris, visites a les institucions europees i la difusió del premi "Ernest Udina a la Trajectòria Europeista". L'associació té convenis amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), el Patronat Catalunya Món (PCM) i l'European Journalism Centre (EJC) de Brussel·les. L'APEC està presidida per la periodista, Teresa Carreras. Té una pàgina web on es pot trobar més informació (www.apec.cat).